

2013. április 18., csütörtök

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P7_TA(2013)0180

Az ENSZ védelmi felelősségre vonatkozó elve**Az Európai Parlament 2013. április 18-i ajánlása az Európai Parlament Tanácshoz intézett, az ENSZ védelmi felelősségre vonatkozó elvére (R2P) irányuló javaslatával (2012/2143(INI))**

(2016/C 045/15)

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Uniónak – többek között – az Európai Unióról szóló szerződés 2., 3. és 21. cikkében rögzített értékeire, célkitűzéseire, elveire és szakpolitikáira,
- tekintettel az Egyesült Nemzetek Alapokmányára,
- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,
- tekintettel a népirtás bűntettének megelőzéséről és megbüntetéséről szóló, 1948. december 9-i egyezményre,
- tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) Római Statútumára,
- tekintettel az ENSZ Közgyűlésének a védelmi felelősségről szóló, 2009. október 7-i A/RES/63/308. sz. határozatára,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a fegyveres konfliktusok során a polgári személyek védelméről szóló, 2006. áprilisi 1674. sz., valamint 2009. novemberi 1894. sz. határozatára ⁽¹⁾,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325. (2000) és 1820. (2008) számú határozatára, az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkkel és gyermekekkel szemben fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszakra szóló 1888. (2009) számú határozatára, az ENSZ Biztonsági Tanácsának az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1325. (2000) számú határozatának végrehajtására és nyomon követésére irányuló 1889. (2009) számú határozatára, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1960. (2010) számú határozatára, amely a fegyveres konfliktusok során elkövetett nemi erőszakkal kapcsolatos adatok összegyűjtésére és az elkövetők jegyzékbe vételére szolgáló mechanizmust hozott létre,
- tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának Líbiáról szóló, 2011. február 26-i 1970. sz. határozatára – amely hivatkozik a védelmi felelősség elvére, és több nem kényszerítő jellegű intézkedést engedélyez az erőszakos cselekmények fokozódásának megakadályozása érdekében –, valamint az ENSZ Biztonsági Tanácsának a líbiai helyzetről szóló, 2011. március 17-i 1973. sz. határozatára, amely engedélyezte a tagállamok számára, hogy minden szükséges eszközt bevessenek a polgári lakosság és az általuk lakott területek védelmére, valamint a történelem során először tartalmazott kifejezett hivatkozást a védelmi felelősség első pillérére, és amelyet hasonló hivatkozások követtek a Biztonsági Tanács Elefántcsontpartról szóló 1975. sz., Szudánról szóló 1996. sz. és Jemenről szóló 2014. sz. határozatában,
- tekintettel az ENSZ 2005. évi világ-csúcstalálkozója záródokumentumának ⁽²⁾ 138. és 139. pontjára,

⁽¹⁾ S/RES/1674.⁽²⁾ A/RES/60/1

2013. április 18., csütörtök

- tekintettel az intervenció és az állami szuverenitás nemzetközi bizottságának (ICISS) „Védelmi felelősség” című 2001. évi jelentésére, az ENSZ veszélyekkel, kihívásokkal és változásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoportjának „Biztonságosabb világ: közös felelősségünk” című 2004. évi jelentésére ⁽¹⁾, valamint az ENSZ főtitkárának „Nagyobb szabadság: útban a fejlődés, biztonság és az általános emberi jogok felé” című 2005. évi jelentésére ⁽²⁾,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának jelentéseire, különösen „A védelmi felelősség végrehajtása” című 2009. évi ⁽³⁾, a „Korai előrejelzés, értékelés és a védelmi felelősség” című 2010. évi ⁽⁴⁾, „A regionális és szubregionális megállapodások szerepe a védelmi felelősség végrehajtásában” című 2011. évi ⁽⁵⁾, valamint a „Védelmi felelősség: jól időzített és határozott válaszadás” című 2012. évi jelentésére ⁽⁶⁾,
- tekintettel az ENSZ főtitkára által létrehozott, az ENSZ Srí Lanka-i fellépésének belső kivizsgálásával foglalkozó szakmai testület 2012. novemberi jelentésére, amely azt kívánta feltárni, hogy a nemzetközi közösség miért nem tudta megvédeni a polgári lakosságot a kiterjedt humanitárius és emberi jogi jogsértésekkel szemben, és ajánlásokat fogalmaz meg a jövőbeli ENSZ-fellépésre vonatkozóan, amelynek célja a hasonló, tömeges erőszakcselekményekkel járó helyzetekre történő hatékony válaszadás,
- tekintettel az ENSZ főtitkárának „A közvetítés szerepének erősítése a békés vitarendezésben, a konfliktusok megelőzésében és megoldásában” című, 2012. július 25-i jelentésére,
- tekintettel az ENSZ-nek betervezett „A védelem felelőssége: az elv kidolgozásának és fejlesztésének elemei” című, 2011. szeptember 9-i brazil kezdeményezésre,
- tekintettel az erőszakos konfliktusok megelőzésére irányuló, 2001-ben elfogadott uniós programra (göteborgi program), valamint annak végrehajtásáról szóló éves jelentésekre,
- tekintettel az ENSZ 2010. május 25-i, 65. Közgyűlésére vonatkozó uniós prioritásokra ⁽⁷⁾,
- tekintettel a 2012. évi Nobel-békedíjra, amely nemcsak elismeri az Európai Unió történelmi hozzájárulását egy békés Európához és világhoz, hanem egyben fokozza is az elvárásokat Európának egy békésebb, a nemzetközi jog szabályain alapuló világrend kialakításában való jövőbeli közreműködésével kapcsolatban,
- tekintettel a fejlesztési politikáról szóló európai konszenzusra ⁽⁸⁾ és a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos európai konszenzusra ⁽⁹⁾,
- tekintettel a Tanácshoz intézett, az ENSZ Közgyűlésének 66. ülészakáról szóló, 2011. június 8-i ⁽¹⁰⁾, valamint az ENSZ Közgyűlésének 67. ülészakáról szóló, 2012. június 13-i ⁽¹¹⁾ ajánlásokra,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 19. ülészakáról szóló, 2012. február 16-i állásfoglalására ⁽¹²⁾,
- tekintettel „Az EU mint globális szereplő: az Unió szerepe a többoldalú szervezetekben” című 2011. május 11-i állásfoglalására ⁽¹³⁾,
- tekintettel az európai biztonsági stratégiáról és EBVP-ről szóló, 2009. február 19-i jelentésére ⁽¹⁴⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 121. cikkének (3) bekezdésére és 97. cikkére,
- tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0130/2013),

⁽¹⁾ <http://www.un.org/secureworld/report3.pdf>

⁽²⁾ A/59/2005

⁽³⁾ A/63/677

⁽⁴⁾ A/64/864

⁽⁵⁾ A/65/877-S/2011/393

⁽⁶⁾ A/66/874-S/2012/578

⁽⁷⁾ 10170/2010.

⁽⁸⁾ HL C 46., 2006.2.24., 1. o.

⁽⁹⁾ HL C 25., 2008.1.30., 1. o.

⁽¹⁰⁾ HL C 380. E, 2012.12.11., 140. o.

⁽¹¹⁾ Elfogadott szövegek: P7_TA(2012)0240.

⁽¹²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0058.

⁽¹³⁾ HL C 377. E, 2012.12.7., 66. o.

⁽¹⁴⁾ HL C 76. E, 2010.3.25., 61. o.

2013. április 18., csütörtök

- A. mivel az ENSZ 2005. évi világ-csúcstalálkozójának záródokumentuma először tartalmazza a védelmi felelősség elvének közös fogalom meghatározását; mivel az ENSZ 2005. évi világ-csúcstalálkozója záródokumentumának 138. és 139. pontjában rögzített védelmi felelősség elve fontos előrelépést jelent egy békésebb világ felé, megállapítva az államok arra irányuló kötelezettségét, hogy megvédjék lakosságukat a népirtással, a háborús bűnökkel, az etnikai tisztogatásokkal és az emberiség elleni bűncselekményekkel szemben, másrészt pedig a nemzetközi közösség arra vonatkozó kötelezettségét, hogy segítse az államokat e felelősség felvállalásában, valamint válaszigényeket hozzon, amennyiben az államok nem védik meg a polgáraikat e négy konkrétan meghatározott bűncselekménnyel és jogsértéssel szemben;
- B. mivel a védelmi felelősség elve a következő három pilléren alapszik: i) az állam viseli annak elsődleges felelősségét, hogy megvédje lakosságát a népirtástól, a háborús bűnöktől, az emberiség elleni bűncselekményektől és az etnikai tisztogatástól; ii) a nemzetközi közösségnek segítenie kell az államokat védelmi kötelezettségeik teljesítésében; iii) amikor egy állam nyilvánvalóan nem biztosítja a lakosság védelmét, vagy tulajdonképpen e bűncselekmények elkövetője, a nemzetközi közösséget a kollektív fellépés felelőssége terheli;
- C. mivel az ENSZ 2005. évi világ-csúcstalálkozójának záródokumentumáról létrejött egyezséget megelőzően a védelmi felelősség terén végzett munka alapján, illetve konkrétan az intervenció és az állami szuverenitás nemzetközi bizottságának (ICISS) védelmi felelősségről szóló 2001. évi jelentésében részletesebben meghatározták a védelmi felelősség elvét, hogy az kiterjedjen az ICISS jelentésében bevezetett alábbi komponensekre: a megelőzés felelőssége (R2prevent), a reagálás felelőssége (R2react) és az újjáépítés felelőssége (R2rebuild);
- D. mivel a „védelmi felelősség” (R2P) koncepciójának kidolgozása üdvözlendő, mivel egyértelművé teszi és megerősíti az állampolgárok védelmét szolgáló hatályos állami kötelezettségeket; mivel e koncepció, amely a nemzetközi közösség 1994-es ruandai kudarcai nyomán született, elengedhetetlen a nemzetek közösségének túléléséhez;
- E. mivel a szóban forgó esetekben a legitim erőszak csak körültekintően, illetve arányos és korlátozott mértékben alkalmazható;
- F. mivel a védelmi felelősség elvének kialakítása fontos előrelépés a népirtás, a háborús bűnök, az etnikai tisztogatás és az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények előrejelzése, megelőzése és az azokra történő válaszadás irányába, valamint a nemzetközi jog – és különösen a nemzetközi humanitárius és menekültjog, valamint az emberi jogi normák – alapvető elvei fenntartásának irányába; mivel ezen elveket a lehető leginkább következetes és egységes módon kell alkalmazni, ehhez pedig létfontosságú a korai előrejelzés és értékelés megfelelő, körültekintő és magas szakmai szintű megvalósítása, valamint az is, hogy az erő alkalmazására csak végső esetben kerüljön sor;
- G. mivel több mint egy évtizeddel a védelmi felelősség (R2P) fogalmának megjelenését követően, valamint nyolc évvel azután, hogy az ENSZ 2005. évi világ-csúcstalálkozóján a nemzetközi közösség támogatásában részesült, a közelmúltbeli események nyomán ismét előtérbe került annak fontossága és az azzal kapcsolatos kihívások, hogy a fogalom hatálya alá tartozó négy legfontosabb bűncselekményre időben határozott válaszok érkezzenek, valamint annak szükségessége, hogy ezen elv a gyakorlatban is fokozottan érvényesüljön annak hatékony végrehajtása és a tömeges atrocitások megelőzése érdekében;
- H. mivel a védelmi felelősség elvének kialakítása – különös tekintettel megelőzési komponensére – előmozdíthatja a békésebb világra irányuló globális erőfeszítéseket, hiszen számos tömeges kegyetlen bűncselekményre erőszakos konfliktusok idején kerül sor, és emiatt a konfliktusmegelőzés terén hatékony szervezeti és operatív kapacitások kialakítására van szükség, ami minimálisra csökkenti az erőszak végső eshetőségként történő alkalmazásának szükségességét;
- I. mivel az Alapokmány VI., VII. és VIII. fejezete alapján rendelkezésre álló valamennyi eszköz alkalmazása – a nem kényszerítő erejű válaszadástól egészen a kollektív fellépésig – alapvető fontosságú a védelmi felelősség elvének további fejlesztése és legitimitása szempontjából;
- J. mivel a konfliktus, az erőszak és az emberi szenvedés megelőzésének leghatékonyabb formája az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának előmozdítása, a jogállamiság érvényesítése, a jó kormányzás, az emberi biztonság, a gazdasági fejlődés, a szegénység felszámolása, a befogadás, a társadalmi-gazdasági jogok, a nemek közötti egyenlőség, a demokratikus értékek és gyakorlatok előmozdítása, valamint a gazdasági egyenlőtlenségek csökkentése;
- K. mivel a 2011. évi líbiai katonai beavatkozás rávilágított annak szükségességére, hogy tisztázzák a regionális és szubregionális szervezetek szerepét a védelmi felelősség elvének alkalmazása során; mivel e szervezetek egyrészt legitimizálhatják a védelmi felelősség végrehajtását, másrészt pedig közreműködhetnek annak gyakorlati megvalósításában is, jóllehet gyakran a kapacitások és erőforrások hiányával szembesülnek;

2013. április 18., csütörtök

- L. mivel az emberi jogok kiemelten fontos szerepet játszanak a nemzetközi kapcsolatokban;
- M. mivel változtatnunk kell a védelmi felelősséggel kapcsolatos megközelítésünkön, aminek részeként ezt az elvet a fejlesztési együttműködéssel, a segítségnyújtással és a válságkezeléssel kapcsolatos valamennyi modellünkben érvényesíteni kell, az eleve a védelmi felelősségre épülő programokra való támaszkodás mellett;
- N. mivel a védelmi felelősség megelőzési komponensének (R2prevent) következetesebb végrehajtása – a korai szakaszban alkalmazott közvetítési intézkedéseket és a preventív diplomáciát is ideértve – megelőzné vagy csökkentené a konfliktusok és az erőszak lehetőségét, és segítene megakadályozni azok elmélyülését, ezáltal pedig potenciálisan hozzájárulhat a reagálás felelősségének (R2react) keretében végrehajtott nemzetközi beavatkozás megelőzéséhez; mivel az ikerpályás diplomácia a megelőző diplomácia fontos eszköze, amely a békítési erőfeszítések emberi dimenziójára épít;
- O. mivel a védelmi felelősség elsősorban preventív elmélet, és az R2P-t szükségessé tévő helyzetekben katonai beavatkozással csak a legvégső esetben kellene élni; mivel a védelmi felelősséget – amikor csak lehetőség van rá – mindenképp diplomáciai eszközökkel és olyan, hosszú távú fejlődést célzó tevékenységeken keresztül kell érvényesíteni, amelyek a kapacitásépítésre összpontosítanak az emberi jogok, a felelősségteljes kormányzás, a jogállamiság, a szegénység csökkentése, valamint az oktatás és egészségügy és az oktatás révén a konfliktusmegelőzés hangsúlyozása, illetve a kereskedelemfejlesztés, a hatékony fegyverzetellenőrzés, a tiltott fegyverkereskedelem megelőzése, továbbá a korai előrejelző rendszerek megerősítése területén; mivel ezenkívül számos kényszerítő erejű, de nem katonai alternatíva létezik, mint például a preventív diplomácia, a szankciók, az elszámoltatási mechanizmusok és a közvetítés; mivel az Uniónak vezető szerepet kell játszania a konfliktusmegelőzés területén;
- P. mivel a regionális szervezetekkel való együttműködés a védelmi felelősséggel kapcsolatos munka fontos dimenziója; mivel ezért sürgetni kell a régiók prevenciók kapacitásának megerősítését a prevenció és a fent említett négy bűncselekmény megelőzésére irányuló hatékony szakpolitikák meghatározása terén; mivel a közelgő, 2014-es EU–Afrika csúcstalálkozó kiváló lehetőséget fog teremteni arra, hogy kifejezzük támogatásunkat az Afrikai Unió vezetősége felé, és előmozdítsuk a védelmi felelősséggel kapcsolatos afrikai felelősségvállalást;
- Q. mivel a hatékony közvetítésre vonatkozó ENSZ-iránymutatások rávilágítanak arra a dilemmára, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) által kiadott elfogatóparancsok, valamint a szankciórendszerek, illetve a nemzeti és nemzetközi terrorizmusellenes politikák is befolyásolják azt, hogy egyes konfliktusban érintett felek milyen formában vonhatók be a közvetítési folyamatba; mivel a nemzetközi jogban a nemzetközi közösség részéről azonnali választ igénylő bűncselekmények fogalmának meghatározása az NBB létrehozása óta jelentős fejlődésen ment keresztül, bár még mindig hiányzik az a kiemelten fontos független értékelési mechanizmus, amely segítségével megállapítható, hogy e fogalom meghatározások mikor teljesülnek; mivel a Római Statútum végrehajtása fokozná az NBB-rendszer hatékonyságát; mivel a Római Statútumot még nem ratifikálta a nemzetközi közösség valamennyi állama;
- R. mivel az NBB és a védelmi felelősség egymással kölcsönösen összefügg, hiszen mindkettő célja, hogy megelőzze a népiirtást, az emberiség elleni bűncselekményeket és a háborús bűnöket; mivel a védelmi felelősség egyrészt támogatja az NBB büntetlenség elleni küzdelemre irányuló küldetését, szorgalmazva, hogy az államok tegyenek eleget igazságszolgáltatási kötelezettségüknek, másrészt pedig megerősíti az NBB kiegészítő jellegről szóló elvét, miszerint az eljárás alá vonás elsődleges felelőssége az államokat terheli;
- S. mivel az NBB-re létfontosságú szerep hárul nemcsak a bűnmegelőzés, hanem az országok újjáépítése és a közvetítési folyamatok terén is;
- T. mivel az Unió mindig is aktívan támogatta a védelmi felelősség elvét a nemzetközi szinten; mivel az Uniónak meg kell erősítenie az emberi jogok és a humanitárius jog fenntartására törekvő globális politikai szereplőként vállalt szerepét, valamint e politikai támogatást saját szakpolitikáiban is tükröznie kell;
- U. mivel az uniós tagállamok is támogatásukat fejezték ki a védelmi felelősség elve iránt; mivel csupán néhányuk integrálta ezt az elképzelést nemzeti szövegekbe;
- V. mivel bizonyos válságok, így például a Srí Lanka-i, az elefántcsontparti, a líbiai és a szíriai válság kapcsán szerzett közelmúltbeli tapasztalatok rávilágítottak arra, hogy továbbra is kihívást jelent a védelmi felelősség elve kellő időben történő, hatékony végrehajtásának módjával kapcsolatos közös nevező elérése, valamint a nemzeti és helyi hatóságok vagy a nem állami szereplők által elkövetett népiirtás, háborús bűnök, etnikai tisztogatás és emberiség elleni bűncselekmények, valamint az ezekből eredő számos civil haláleset megakadályozására vagy felszámolására irányuló közös politikai akarat és hatékony képesség megerősítése;

2013. április 18., csütörtök

- W. mivel azokban a helyzetekben, ahol védelmi felelősséget alkalmaznak, rendkívül fontos, hogy fenntartsák a katonai és humanitárius szereplők megbízatása közötti különbségtételt annak érdekében, hogy a humanitárius szereplők semlegessége és pártatlansága biztosítva legyen, valamint hogy ne veszélyeztessék a segélyek, valamint az orvosi vagy egyéb segítségük hatékony célba juttatását, a kedvezményezettek hozzáférését és a helyben állomásozó humanitárius segélyezők személyes biztonságát;
- X. mivel a „Felelősségvállalás a védelmezés során” című dokumentummal kapcsolatban Brazília által felvetett javaslat üdvözlendő hozzájárulása a védelmi felelősségre vonatkozó megbízatás teljesítése során követendő kritériumok szükséges kidolgozásához, ideértve a beavatkozások hatókörének és időtartamának arányosságát, a következmények megfelelő egyensúlyát, a politikai célkitűzések előzetes tisztázását és a beavatkozás indokainak átláthatóságát is; mivel az elfogadott mandátumok ellenőrzési és felülvizsgálati mechanizmusait meg kell erősíteni, többek között az ENSZ főtitkáranak a népirtás megelőzésével és a védelmi felelősséggel foglalkozó különleges tanácsadóján, valamint az ENSZ emberi jogi főmegbízottján keresztül, és mindezt „megfelelően, körültekintően és magas szakmai szinten, politikai beavatkozás és kettős mércék nélkül” kell megvalósítani ⁽¹⁾;
- Y. mivel a nemzetközi jogban a nemzetközi közösség részéről azonnali választ igénylő bűncselekmények fogalmának meghatározása az NBB létrehozása óta jelentős fejlődésen ment keresztül, bár még mindig hiányoznak azok a kiemelten fontos független értékelési mechanizmusok, amelyek segítségével megállapítható, hogy e fogalom meghatározások mikor alkalmazandók;
- Z. mivel az ENSZ emberi jogi főbiztosára fontos szerep hárul a tömeges erőszakcselekmények továbbra is fennálló eseteivel kapcsolatos figyelemfelkeltésben; mivel az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa egyre jelentősebb szerepet játszik a védelmi felelősség végrehajtásában, többek között tényfeltáró missziók és vizsgálóbizottságok azzal a céllal történő engedélyezésével, hogy összegyűjtsék és megvizsgálják a négy konkrétan meghatározott bűncselekményre és jogsértésre vonatkozó információkat, valamint azáltal is, hogy egyre nagyobb hajlandóságot mutat arra, hogy válsághelyzetekben, így például Líbia és Szíria esetében a védelmi felelősség elvére hivatkozzon;
- AA. mivel a védelmi felelősség végrehajtására vonatkozó szűk, de mélyreható megközelítésnek a konkrétan meghatározott négy tömeges erőszakcselekményre és jogsértésre kell korlátoznia a védelmi felelősség alkalmazását;
- AB. mivel a védelmi felelősség elvét nem szabad humanitárius vészhelyzetek és természeti katasztrófák összefüggésében alkalmazni; mivel a humanitárius fellépést nem szabad a politikai fellépés alóli kibúvóként alkalmazni, és mivel a humanitárius teret minden érintett szereplőnek tiszteletben kell tartania;
- AC. mivel a konfliktus utáni helyzetekben átfogó segítségnyújtást kell kínálni; mivel fokozott erőfeszítésekre van szükség az elszámoltathatóság biztosítása érdekében az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog súlyos megsértésének eseteiben, valamint a büntetlenség elleni küzdelem terén;
1. a következő ajánlásokat intézi az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez / a Bizottság alelnökéhez, az EKSZ-hez, a Bizottsághoz, a tagállamokhoz és a Tanácshoz:
- a) ismételten meg kell erősíteni az Unió védelmi felelősség iránti elkötelezettségét a Tanács, az EKSZ, a Bizottság és az Európai Parlament által közösen elkészített, „Konszenzus az R2P kapcsán” című intézményközi dokumentum elfogadása révén, melyben ki kell térni a védelmi felelősség által az Unió külső fellépéseire gyakorolt következmények közös értelmezésére, valamint arra is, hogy a védelmi felelősség keretében alkalmazott fellépések és eszközök milyen szerepet tölthetnek be adott helyzetekben;

⁽¹⁾ Az ENSZ főtitkára „Védelmi felelősség: jól időzített és határozott válaszadás” című, 2012. július 25-i jelentésének 51. cikke (A/66/874-S/2012/578)

2013. április 18., csütörtök

- b) a főképviselő/alelnök közös kül- és biztonságpolitikáról szóló éves jelentésébe be kell illeszteni egy fejezetet a konfliktusok megelőzésére és enyhítésére irányuló, a védelmi felelősség elvét alkalmazó uniós fellépésekről; e fejezetben elemezni kell a vonatkozó eszközök és igazgatási struktúrák hatékonyságát a védelmi felelősség végrehajtása terén, a szükséges kiigazítások azonosítása mellett; e fejezetet az EU emberi jogi különleges képviselőjével együttműködésben kell kidolgozni, figyelembe véve a Parlament által a konfliktusmegelőzést vagy az emberi jogok védelmét érintő konkrét kérdésekben kialakított különféle álláspontokat; továbbá az eredményeket meg kell vitatni a Parlamenttel;
- c) integrálni kell a védelmi felelősség elvét az Unió fejlesztési támogatásába; növelni kell az Uniónak a preventív diplomáciával, a közvetítéssel, valamint a válságmegelőzéssel és válságkezeléssel kapcsolatos képességeinek szakmaiságát, illetve azokat meg kell erősíteni, különös tekintettel az információk összegyűjtésére és cseréjére szolgáló rendszerekre, valamint a korai figyelmeztető rendszerekre; fokozni kell a védelmi felelősség valamennyi szempontját felölelő különféle bizottsági, tanácsi és EKSZ-struktúrák közötti koordinációt, és rendszeresen tájékoztatni kell a Parlamentet a védelmi felelősség támogatása érdekében tett kezdeményezésekről;
- d) biztosítani kell a megfelelő szakpolitikai tervezést, az operatív koncepciókat és a képességek fejlesztésére irányuló célokat a közös biztonság- és védelempolitikán (KBVP) belül annak érdekében, hogy az Unió – az ENSZ keretében és a regionális szervezetekkel folytatott szoros nemzetközi együttműködés mellett – képessé váljon a védelmi felelősség teljes körű megvalósítására;
- e) tovább kell fejleszteni a konfliktusok megelőzésére és mérséklésére irányuló uniós képességeket – ideértve a jogi szakértők, a rendőrök és a regionális elemzők készenléti kapacitásait, valamint egy önálló Európai Békeintézet létrehozását is, amelynek célja, hogy közvetítési tanácsadást és kapacitásokat biztosítson az Unió számára –, valamint az ikerpályás diplomáciai megközelítést és a bevált gyakorlatok cseréjét a béke és a deeszkaláció vonatkozásában; meg kell erősíteni az Unió külső fellépési eszközeinek preventív komponenseit, különös tekintettel a Stabilitási Eszközre;
- f) meg kell erősíteni az EKSZ és a Tanács keretében megvalósuló korai figyelmeztetés, szakpolitikai tervezés és magas szintű döntéshozatal közötti kapcsolódási pontokat;
- g) a népiirtás, a háborús bűnök, az etnikai tisztogatás és az emberiség elleni bűncselekmények kockázati tényezőinek módszeres vizsgálatát bele kell foglalni a regionális és országstratégiai dokumentumokba, azok megelőzését pedig fel kell venni mindazon harmadik országokkal folytatott párbeszédnek napirendjére, amelyek ki vannak téve a szóban forgó bűncselekmények és jogsértések veszélyének;
- h) együttműködést kell kialakítani az uniós küldöttségek és a tagállami nagykövetségek személyzetével, valamint a polgári és katonai missziókkal, illetve képzést kell tartani számukra a nemzetközi emberi jogok, a humanitárius jog és büntetőjog tárgyában, beleértve az arra irányuló képességüket, hogy felismerjék a négy konkrétan meghatározott bűncselekményhez és jogsértéshez köthető potenciális helyzeteket, többek között a helyi polgári lakossággal folytatott rendszeres kapcsolattartás révén; biztosítani kell, hogy az Unió különmegbízottjai – szükség esetén – fenntartsák a védelmi felelősség elvét, és bővíteni kell az Unió emberi jogi különleges képviselőjének mandátumát, hogy az a védelmi felelősség kérdéseire is kiterjedjen; a meglévő struktúrákhoz és erőforrásokhoz mérten az EKSZ égisze alatt ki kell jelölni egy uniós kapcsolattartási pontot a védelmi felelősség terén, amelynek feladata mindenekelőtt az, hogy felhívja a figyelmet a védelmi felelősséggel járó következményekre, valamint adott helyzetekben kellő időben biztosítsa az információáramlást valamennyi érintett szereplő között, illetve ösztönözze a tagállamokban a védelmi felelősséggel kapcsolatos nemzeti kapcsolattartási pontok létrehozását; növelni kell a preventív diplomácia és a közvetítés szakmaiságát, illetve azokat meg kell erősíteni;
- i) el kell indítani és elő kell mozdítani az ENSZ Biztonsági Tanácsának reformjáról szóló uniós belső vitát, hiszen ez az egyetlen olyan nemzetközileg elismert testület, amely a célállam beleegyezése nélkül is jóváhagyhatja a védelmi felelősség keretében végrehajtott beavatkozásokat;
- j) be kell vonni és képzésben kell részesíteni a civil társadalom és a nem kormányzati szervezetek azon képviselőit, akik szerepet játszhatnak az informális vagy „második vonalbeli” diplomáciában, annak érdekében, hogy e területen előmozdítsák a helyes gyakorlatok cseréjét;
- k) szorosabbra kell fűzni a regionális és szubregionális szervezetekkel folytatott együttműködést, többek között a védelmi felelősséghez fűződő megelőzési, kapacitásépítési és válaszadási intézkedéseik javítása révén;

2013. április 18., csütörtök

- l) biztosítani kell, hogy valamennyi uniós tagállam haladéktalanul ratifikálja az agresszió büntetnének fogalmát meghatározó NBB-státútumok módosításait, mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság központi szerepet játszhat a tömeges erőszakcselekmények megelőzésében, valamint az elszámoltathatóság biztosítására irányuló törekvésekben;
 - m) ragaszkodni kell a Nemzetközi Büntetőbíróságra vonatkozó záradék tiszteletben tartásához a harmadik országokkal fennálló megállapodásokban; fontolóra kell venni az azon országokkal létrejött megállapodások felülvizsgálatát, amelyek nem tartják tiszteletben az NBB által kiadott elfogatóparancsokat;
 - n) támogatni kell egy kettős megközelítést, amely magában foglalja a védelmi felelősség egyetemes elismerésének előmozdítását, egyúttal pedig az államok arra történő ösztönzését, hogy támogassák és segítsék az NBB munkáját;
2. arra ösztönzi az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét / a Bizottság alelnökét és a Tanácsot, hogy:
- a) annak érdekében, hogy a nemzetközi közösség figyelmé fokozottan a védelmi felelősség megelőzési komponensére és a nem kényszerítő erejű eszközök egyetemes alkalmazására irányulhasson, a hatályos nemzetközi emberi jogokra és a Genfi Egyezményre építve aktívan járuljanak hozzá a védelmi felelősség elvéről szóló vitához, valamint e célból dolgozzanak ki kézzelfogható cselekvési tervet, amely az újjáépítés felelősségére/szükségességére vonatkozó megfontolásokat is tartalmaz;
 - b) mozdítsák elő a védelmi felelősség elvét az ENSZ-ben, és hogy törekedjen az elv általános alkalmazásának biztosítására, mivel az elengedhetetlen része a multilateralizmuson és az Egyesült Nemzetek Szervezetének elsőbbségén alapuló és a Nemzetközi Büntetőbíróság erősítéséhez kapcsolódó kollektív biztonsági modellnek; emlékeztessenek arra, hogy a védelmi felelősség elve a büntetlenség elleni küzdelemre irányuló felelősségvállalást is jelent;
 - c) támogassák az ENSZ főtitkáranak a védelmi felelősségre vonatkozó elv újjáélesztésére, valamint a szóban forgó elvhez társuló következmények alaposabb megismerésére irányuló erőfeszítéseit, és működjenek együtt más olyan ENSZ-tagállamokkal, amelyek arra törekednek, hogy fokozzák a nemzetközi közösségnek a védelmi felelősség elvéhez tartozó tömeges erőszakcselekmények megakadályozására és a válaszára irányuló képességeit;
 - d) kérik fel az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy fogadják el a „Felelősségvállalás a védelmezés során” című brazil javaslatot, amelyek célja a lehető legkisebb károkozás mellett a védelmi felelősség minél hatékonyabb alkalmazása, valamint járuljanak hozzá a védelmi felelősség vonatkozásában különösen a harmadik pillér végrehajtása érdekében hozott intézkedések során követendő kritériumok szükségszerű kidolgozásához, ideértve a beavatkozás hatókörének és időtartamának arányosságát, a következmények megfelelő egyensúlyát, a politikai célkitűzések előzetes tisztázását, valamint a beavatkozás indokainak átláthatóságát is; tekintettel arra, hogy az ilyen kritériumok kidolgozása olyan garanciákat biztosíthat, amelyek azokat az államokat, amelyek jelenleg fenntartásokkal kezelik a védelmi felelősség elméletét, segíthetnek meggyőzni annak alkalmazhatóságáról, erősítsék meg az elfogadott mandátumok ellenőrzési és felülvizsgálati mechanizmusait, többek között az ENSZ főtitkáranak a népiirtás megelőzésével és a védelmi felelősséggel foglalkozó különleges tanácsadóján, valamint az ENSZ emberi jogi főmegbízottján keresztül, és e mechanizmusokat „megfelelően, körültekintően és magas szakmai szinten, politikai beavatkozás és kettős mércék nélkül”⁽¹⁾ valósítsák meg;
 - e) a tagállamokkal és nemzetközi partnereinkkel együttműködve vonják le a tanulságokat a Líbiában 2011-ben végrehajtott fellépésekből szerzett védelmi felelősséggel kapcsolatos tapasztalatok alapján, valamint a Szíriában kialakult jelenlegi cselekvésképtelenségből;
 - f) az ENSZ Biztonsági Tanácsa öt állandó tagjának részére tegyenek javaslatot egy olyan önkéntes magartatási kódex elfogadására, amely népiirtás, háborús bűnök, etnikai tisztogatás és emberiség elleni bűncselekmények esetén korlátozza a vétőjog használatát;
 - g) fűzzék szorosabbra az Unió regionális partnereivel fennálló kapcsolatokat annak érdekében, hogy egyértelműbben meghatározzák a regionális és szubregionális szervezetek szerepét a védelmi felelősség elvének alkalmazása terén;
 - h) törekedjenek annak elérésére, hogy a védelmi felelősség új nemzetközi jogi normává váljon azon alkalmazási körön belül, amelyről az ENSZ tagállamai a 2005. évi világ-csúcstalálkozón megállapodtak;
 - i) osszák meg a Biztonsági Tanáccsal azt az álláspontot, miszerint, ha a jelenleg szabályként megfogalmazódó védelmi felelősség a nemzetközi jogban főszabályként konszolidálódik, nem okvetlenül korlátozza a Tanács döntéshozatali képességét;

⁽¹⁾ Az ENSZ főtitkára „Védelmi felelősség: jól időzített és határozott válaszadás” című, 2012. július 25-i jelentésének 51. cikke (A/66/874-S/2012/578)

2013. április 18., csütörtök

- j) segítsenek a közvetítést, az ikerpályás diplomáciai megközelítést, a kialakuló konfliktusok békés rendezéséhez fűződő bevált gyakorlatok cseréjét, valamint a deeszkalációt és a korai figyelmeztető rendszereket szolgáló, az ENSZ szintjén fennálló keretrendszer és kapacitások megerősítésében, amilyenekkel például a Politikai Ügyek Osztályának Közvetítéstámogató Egysége is rendelkezik; erősítsék meg a népirtás megelőzésével foglalkozó különleges tanácsadó és a védelmi felelősséggel foglalkozó különleges tanácsadó hivatalát; vonják be az Emberi Jogi Tanácsot a védelmi felelősségről folytatott vitába;
 - k) az ENSZ Biztonsági Tanácsában helyet foglaló uniós tagállamokkal és valamennyi nemzetközi partnerrel együttműködve biztosítsák, hogy a védelmi felelősség koncepciójának lehetséges továbbfejlesztése teljes mértékben álljon összhangban a nemzetközi humanitárius joggal, valamint a védelmi felelősséggel kapcsolatos jövőbeli esetekben álljanak ki a nemzetközi humanitárius jog maradéktalan betartása mellett, és kövessék azt nyomon;
 - l) foglalkozzanak az Unió által az ENSZ Biztonsági Tanácsában elfoglalt egyetlen hely kérdésével, valamint az ENSZ-mandátum keretében megvalósuló KKBP-missziók „közösségiesített” költségvetésének ügyével;
 - m) az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1325. és 1820. sz. határozatával összhangban fokozottabban vonják be a nőket – köztük a női vezetőket és a női csoportokat – a konfliktusok megelőzésébe és enyhítésébe, valamint a konfliktusrendezésre irányuló erőfeszítésekbe;
 - n) az ENSZ-szel közösen törekedjenek arra, hogy egyértelmű kapcsolatot hozzanak létre a védelmi felelősség végrehajtása és a büntetlenség elleni küzdelem között azon legsúlyosabb bűncselekmények esetében, amelyekre a szóban forgó elv hatálya kiterjed;
3. felszólítja a főképviselet/alelnököt, hogy:
- a) a jelenlegi ajánlás elfogadásától számított három hónapon belül terjesszen az Európai Parlament Külügyi Bizottsága elé egy kézzelfogható cselekvési tervet a parlamenti javaslatok nyomon követéséről, ismertetve mindenekelőtt a védelmi felelősségre vonatkozó konszenzus eléréséhez vezető lépéseket;
4. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Tanácsnak, valamint tájékoztatás céljából a Bizottságnak, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseletjének / a Bizottság alelnökének, az EKSZ-nek és a tagállamoknak.
-